

Socijalizam danas

Glasiilo Socijalističke radničke partije Hrvatske

Broj 6 ▪ Godina 1 ▪ listopad 2010. ▪ www.srp.hr

Ivan Plješa
Trinaest godina SRP-a str.3

Svetozar Livada
Falsificiranje povijesti str.5

Splitski SRP-ovci pozvali škverane da zauzmu tvornicu
Smjenite postojeću upravu i imenujte Radničko vijeće str.6

Izjava za javnost povodom pamfleta Sindikata državnih i lokalnih
službenika
Usplahireno jato činovnika str. 7

Antifašistička tradicija
Prisjećamo se Dana oslobođenja Splita str.8

Uz Dan oslobođenja Splita
SRP „vratio“ Ulicu prvog splitskog odreda str.9

Tužna obljetnica
Položeni vjenci na spomenik u Dotrščini str.10

Skupština GO SRP-a Samobor str.10

Izjava za javnost Talijanske koordinacije za Jugoslaviju – onlus:
**Srpski huligani? Očistimo prvo ovu temu od dvosmi-
slenosti i pogrešnih shvatanja str.10**

Razgovori s bivšim vijećnicima SRP-a
Intervjui: Nikola Bosanac i Ranko Jeftimija str. 11

Osvrt na SRP-ove rezultate s dosada-šnjih lokalnih izbora
**SRP je do sada imao skromnu, ali stabilnu bazu birača
str.13**

23. Adria Art Annale u Splitu
Radnici moraju preuzeti svoja brogradilišta str.16

Knjiga
Antifašistički Split: ratna kro-nika 1941.-1945. str.17

Otvoreno pismo Filipa Hamerškaka
Atentat na hrvatsku znanost u tri čina str.17

Komentar: Ante Veić
Korupcija – što je to? str.18

Izlazi jednom mjesečno,
dijeli se besplatno.

Izdavač:

Socijalistička radnička partija
Hrvatske,
Pavla Hatza 14, 10 000 Zagreb

E-mail: srp@srp.hr
tel./fax: +385 (0)1 48 35 340
www.srp.hr

Glavni i odgovorni urednik:
Božidar Dugonjić

Redakcija:
Ranko Adorić, Boris Bogdanić,
Aleksandar Hrastović, Svetozar
Livada, Ivan Tičak, Dalibor Vidović

Žiro račun broj:
2360000-1101539336

Tisak:
Željeznička tiskara d.o.o.

“Socijalizam danas“ je glasilo Socijalističke radničke partije Hrvatske osnovane 25. listopada 1997. u Zagrebu. SRP okuplja ljude koji se u Hrvatskoj zalažu za demokratski socijalizam, kakav će se u 21. stoljeću neminovno rađati iz svjetskih i evropskih društvenih kretanja i promjena, pa utoliko neće zaobići ni Hrvatsku. Svoja programska opredjeljenja i praktičnu politiku SRP zasniva na pozitivnim dostignućima i iskustvima socijaldemokratskih, socijalističkih i komunističkih partija i pokreta u svijetu, a posebno na pozitivnim dostignućima radničkog, socijaldemokratskog i komunističkog pokreta u Hrvatskoj i bivšoj Jugoslaviji, te na težnjama i rezultatima u borbi za radničko i društveno samoupravljanje. SRP zastupa interese većine stanovništva koje sredstva za život stiže svojim fizičkim i umnim radom u poljoprivredi, industriji, školstvu, zdravstvu, znanosti, kulturi, upravi i drugim djelatnostima. SRP ima svoje mjesne, općinske, gradske i regionalne organizacije širom Hrvatske, a one djeluju putem svojih klubova i foruma. Omladinski dio SRP-a ima svoje posebno ime: Mladi socijalisti i uživa veliku autonomiju u stranci.

Uvodnik

Vladimir Kapuralin, zamjenik predsjednika SRP-a, predsjednik Regionalne organizacije SRP-a za Istru

SRP kao „remetilački faktor“

Danas, nakon gotovo dva desetljeća gorkog iskustva, možemo sasvim pouzdano zaključiti da „alkemijski“ pokus u retorti zvanj Hrvatska, nije uspio. To potvrđuju relevantni pokazatelji u gotovo svim područjima ljudskih djelatnosti: privredi, obrazovanju, zdravstvu, socijalnoj sferi, kulturi... On nije ni mogao uspjeti, upravo zbog toga što je „alkemijski“, zato jer je jedan novouvedeni društveni proces u nastajanju, koji je imao za cilj na unutarnjem planu, ospobiti i omogućiti stvaraoaca nove vrijednosti da postane kreator vlastite sudbine bez posrednika, a na vanjskom planu omogućiti vlastiti put razvoja uz punu suverenost, bez ometanja sa strane i koji je po prvi put predstavljen u praksi, i time postao ogledni primjer u svijetu, prekinuo u dječjoj dobi, mjereno povjesnim vremenskim jedinicama i zamjenio ga retrogradnim, destruktivnim, nehumanim kapitalističkim sistemom.

Kapitalizam je svoju povjesnu misiju odradio i on danas nije u stanju odgovoriti na potrebe čovječanstva u skladu sa civilizacijskim dosezima. Iskorištavanje čovjeka po čovjeku, dominacija profita kao vrijednosnog modela nad svim ostalim parametrima, čine ga prevaziđenim i anahronim. Međutim on je još uvijek žilav i sposoban kreirati i generirati krize i vojne intervencije, koje koristi kako bi račun za svoje neuspjehe prebacio na leđa radnika. Pa je tako i najnovija kriza, koju eufemistički nazivaju financijskom ili monetarnom, ustvari kriza kapitalističkog sistema kao takvog.

Negativni efekti kontrarevolucionarnog rušenja samoupravnog društvenog poretka i njegova supstitucija kapitalizmom prvobitne akumulacije, dodatno su pojačani gubitkom nekad zajedničkog jugoslavenskog tržišta, nakon secesije 90-ih i međuetničkih sukoba sa elementima konfesionalnog i građanskog rata, koji su iz toga proizašli. A frustracije građana održavaju se pomno poticanom erupcijom nacionalizma i šovinizma jednih i dodvoravanja drugih. Taj je model prihvaćen od svih parlamentarnih i vanparlamentarnih stranaka, uz veće ili manje kozmetičke korekcije bez namjere zadiranja u supstancu sistema, odnosno vlasničke strukture nad sredstvima proizvodnje.

Posebnost koja SRP izdvaja iz ove amorfne mase, jest upravo svijest o potrebi promjene sistema, te nas time artikulira kao „remetilački faktor“ u okruženju i vremenu sadašnjeg prevaziđenog kapitalizma. Time naša uloga u društvu, bez obzira na trenutni raspored snaga dobiva povjesnu dimenziju. Ulaskom u Sabor nakon izbornog nadmetanja, koje je buržoasko društvo maksimalno prilagodilo svojim potrebama, ta percepcija može biti samo potvrđena činjenicom da bi time konačno nakon dva desetljeća i rad dobio svog predstavnika u zakonodavnom tijelu.

Pogledi s ljevice

Trinaest godina SRP-a

Piše: Ivan Plješa

25. listopada 2010. godine prošlo je 13 godina od osnivačke skupštine Socijalističke radničke partije u kazalištu „Vidra“ u Draškoviševoj ulici u Zagrebu. U politički vrlo nelagodnoj atmosferi, nakon što se bivši SK u potpunosti raspao u renegatstvu njegovih vođa i punog zamaha kontrarevolucionarnog nastupa, kaste koja danas vlada Hrvatskom u sjeni zaštitnog plašta rigidnog nacionalizma, čak i s elementima neofašizma. SRP je okupio esenciju preživjelih socijalističkih subjektivnih snaga, svjesnih da su i porazi sastavni dio borbe za socijalizam koji tek na određenom stupnju razvoja definitivno pobjeđuje. Jer dugoročno gledano, sudbina revolucije nije određena šačicom pakosnih agitatora kao što to vidi idealistička svijest, već materijalistička činjenica da iza revolucionarnog procesa, ma gdje on izbio, stoji neka društvena potreba (neminovnost) čije zadovoljenje sprečavaju preživjele ustanove i kada ta potreba postane opća, svaki pokušaj njenog nasilnog gušenja samo je snaži sve dokle ona ne raskine svoje okove. Dakle, kao što revoluciju ne pravi šačica agitatora, tako je ne zaustavlja ni šaka okrutnih tajkuna i oligarha, pa čak ni njihove moćne armade tenkova, generala, korumpiranih tehnobirokrata, tobožnjih intelektualaca, pa ni učmali duh malograđana i klerika koji im bitno olakšavaju. Revolucija nužno pobjeđuje kada se za to stvore svi uvjeti.

Zato smo mi u SRP-u posve svjesni da će barbarska civilizacija najamnog rada, profita i svekolikog ljudskog otuđenja, kao i tragični učinci kontrarevolucije na ovim prostorima nakon devedesetih, biti prevladani socijalističkim proizvodnim i društvenim odnosima. U hipotezi, socijalizam ili barbarstvo, prolazi socijalizam, a sve između je klasna borba, bili toga svjesni ili ne.

U 13 godina svog djelovanja, u gotovo nemogućim uvjetima, SRP nije uspio ući u Sabor, što je cilj svake političke stranke. Na državnoj razini, dijeli dvanaesto ili trinaesto mjesto među pedesetak stranaka koje su do sada, samostalno ili u koalicijama, učestvovala u izborima (sedmo mjesto među listama vanparlamentarnih stranaka), dakle negdje pred samim vratima parlamenta, što iako neuspješno, nije ni tako loše s obzirom da je do danas većina tih stranaka, čak i iščezla s političke scene. Na lokalnoj razini, SRP je uspio dobiti vijećnike u nekoliko općina i gradova.

Pa kako valja tumačiti tu činjenicu. To znači da potrebe za promjenama koje ljudi osjećaju *pojedinačno*, još uvijek nisu prerasle u *opću* potrebu. Tek tada kada te razmrvljene potrebe postanu opće, kada potčinjeni

i neravnopravni slojevi stanovništva, a naročito radnici, prepoznaju svoje slojevite i klasne interese, dakle ne samo pojedinačno, nego klasno, kada sve te potrebe postanu opći zahtjev što je socijalni i povijesni proces, tada će načela i vrijednosti SRP-a kao socijalističke partije postati njihove vrijednosti i okvir za preuzimanje njihove inicijative u društvu, a do tada će se institucije i vrijednosti koje proizvode vladajuće oligarhijske klase i parlamentarne stranke kao njihov politički izraz, održavati na životu i gurati društvo do neodrživih suprotnosti i propadanja. Koliko dugo, to nije lako prognozirati, ali sudeći prema naraslim suprotnostima i sve neizdržljivijem ekonomskom propadanju, i ne tako dugo. Zato se naravno varaju svi oni koji misle da je srpova pojava epizodna i da neće biti dugoga vijeka.

Naravno, ulazak SRP-a u Sabor je i te kako važan zadatak, prije svega zbog egzistencijalnih razloga, ali ne po sebi i najvažniji. Jer SRP se ne zadovoljava time da postane samo jedna latica iluzorne građanske demokracije u Hrvatskoj. Najvažniji zadatak SRP-a je preuzimanje odbačenoga barjaka revolucije (socijalizacije nasuprot tajkunizacije) i nakon poraza koji se dogodio, njen ponovni uspon, i to je ono što ga čini revolucionarnim i drugačijim od svih drugih stranaka u Hrvatskoj. Račan je, recimo i to, u svojoj konvertitskoj rezoluciji devedeset i prve odbacio socijalizam i napisao da od dotadašnjih tekovina na koje se oslanjao SDP, ostaje samo antifašizam, a mi dodajemo i ogromno materijalno nasljeđe bez kojega SDP sigurno ne bi opstao, ali i nikad prevladana svijest (iluzija), osobito starijih generacija, pa čak i generacije revolucionara i partizana, da se kontinuitet njihove stare partije (SKJ), sa SDP-om nastavlja, a što naravno nije istinito i bez koje SDP ne bi imao tu političku snagu koju danas ima. Partija koje je tobože proizašla iz SK prihvatila je ustvari buržoasku ideologiju da razne socijalne grupe i slojevi demokratski usklađuju svoje interese, a život uči da u toj igri uvijek pobjeđuje kapital i time nas vratila u davne kasne 40-te kada je buržoazija bila revolucionarna snaga u društvu koja je vodila borbu protiv reakcionarne aristokracije, a proleterijat joj je bio tek privjesak čiji interesi još nisu bili niti identificirani i zato se danas u tako uspostavljenoj demokraciji, u Saboru zapravo usklađuju slojeviti interesi vlasničke klase (sitni, srednji i krupni kapital), a ne između rada i kapitala jer predstavnika radničke klase u Saboru nema, pa su radnički interesi posve zanemareni. Taj predstavnik u Sabor ulazi tek sa SRP-om ili nekom drugom radničkom strankom u koji bi se radnici s jasnom klasnom orijentacijom eventualno organizirali. Do tada građanske stranke koje sebe iz personalnih i

političkih razloga nazivaju ljevicom, naricat će s vremena na vrijeme nad zlom sudbinom radnika kako bi izmamile njihov glas, ali čvrsto ostajući na terenu vladavine kapitala. I to se uz naklonost hrvatske intelektualne i duhovne elite naziva demokracijom koju mi naravno tu ne vidimo, pa je stoga i ne priznamo istinskom i punom dekokracijom.

Objašnjavajući u 18. brimeru razliku između buržoaskih revolucija 18-tog vijeka i proleterskih 19-tog vijeka, navodeći da buržoaske revolucije brzo jure od uspjeha do uspjeha, brzo dosežu svoj vrhunac i dugi mamurluk obuzima društvo prije nego nauči da trezveno usvaja rezultate svoga perioda, **Marx** je ustvrdio da „proleterske revolucije suprotno od toga stalno kriti-ziraju same sebe, neprestano se prekidaju u svom toku, vraćajući se na ono što je prividno svršeno da bi iznova otpočele, temeljno ismijavaju površnosti, slabosti i kukavnosti svojih prvih pokušaja; one kao da svog protivnika obaraju samo zato da bi on iz zemlje crpio nove snage i moćnije se ispravljao prema njima; one stalno iznova uzmiču pred neodređenom gorostasnosti svojih ciljeva, sve dok se ne stvori situacija koja onemogućava svaki povratak i dok same okolnosti ne uzviknu *Hic Rohods hic salta!*“

Ma koliko se te duboke misli temeljile na iskustvu 18. i 19. vijeka, iskustvo 20. vijeka pokazuje da socijalizam nije definitivno pobijedio ni oktobarskom ni jugoslavenskom, a vjerojatno ni kineskom revolucijom i da se taj dramatski put nastavlja i u 21. stoljeću, a možda i dalje. Ako smo dakle izgubili bitku, nismo izgubili rat, ne preostaje nam ništa drugo nego da počnemo iznova i da predah između završetka prvog i početka drugog čina pokreta iskoristimo za temeljito proučavanje, ne samo uzroka koji su učinili neizbježnim revolucije, nego i uzroke njihovih poraza, uzroke koje ne treba tražiti u slučajnim težnjama, talentima i greškama, zabludama ili izdajama nekih vođa, već u općem stanju i životnim uvjetima društva.

Tako npr. možemo elemente izdaje prepoznati kod epigona socijalizma, a potom renegata kao što su **Tudman, Račan, Milošević** ili **Kučan**, ali mi se time još nismo približili biti stvari. Bit stvari je koje su to okolnosti u društvu i partiji doveli do renegatstva, a taj odgovor je moguć jer se na kraju krajeva i nije dogodilo ništa što nije bilo predvidivo, a na što se s kompetentnog mjesta i upozoravalo. Tako je recimo u glavnom referatu na Drugom kongresu samoupravljača u Sarajevu, početkom prelomnih sedamdesetih godina, **Edvard Kardelj** upozorio da „ako bi vodeće snage socijalističke svijesti počele miješati istinsku demokraciju sa odstupanjem, pod pritiskom antisocijalističkih i antisamoupravnih snaga, tada bi one izgubile ne samo svoju vodeću progresivnu idejnu i političku ulogu u društvu, već i bitku za demokraciju i demokratski put razvoja socijalizma“, a upravo se to i dogodilo. To znači da se glavne razloge proturječnog razvoja i svih zastranjenja treba tražiti na terenu nivoa razvoja proizvodnih snaga i njima odgovarajućim proizvodnim i

društvenim odnosima, (mogućim) interesima određenih socijalnih slojeva i grupa koji i u socijalističkom razvoju još postoje i društvenoj svijesti koja se na toj strukturi i interesima objektivno rađa.

I da zaključimo, misija SRP-a je, dakle prije svega, kritičko sagledavanje prijednoga revolucionarnog puta i utvrđivanje glavnih uzroka njenog posustajanja i poraza, sve s ciljem pokretanja i afirmacije snaga i oblika novog uspona. To je dijalektika i ne zanimaju nas previše malograđansko i metafizičko zanovijetanje o socijalizmu kao stvari prošlosti, već stvari koja tek ima doći. Istina, misija je teška, ali časna.

To naravno nipošto ne znači da ćemo se u svojoj političkoj djelatnosti baviti samo pustim i za narod nerazumljivim teorijama i prošlošću, već u skladu s njima i realnim društvenim potrebama, davati i realne odgovore na konkretna društvena pitanja poželjnog i mogućeg društvenog razvoja, a polazeći prije svega od dnevnih, ali i dugoročnih interesa eksploatiranih najamnih radnika koji u nesigurnosti rada za mizerne plaće, seljaka koje uvozni kapitalistički lobi tjera na ceste da bi preživjeli, umirovljenika koji od svojih mirovina ne mogu preživjeti i studenata koji svoje školovanje moraju plaćati, a kada studije završe otići u inozemstvo, i stvaranje njihove svijesti da samo oni neposredno i udruženo sve to mogu promijeniti. Svi oni moraju se organizirati u svoju radničku i socijalističku partiju i njoj na izborima davati svoje glasove baš kao što se politički organizirao kapital u svoje parlamentarne građanske stranke, a koje su djelom na vlasti, a djelom u opoziciji, ali bez obzira tko je od njih u Saboru, kapital je uvijek na vlasti. To je ta formula za najšire mase iluzorne demokracije koja ne prevladava, nego produbljuje sveopću krizu i prebacuje je na pleća radnika i umirovljenika. Jedino SRP ima suvisli projekt društvenog razvoja koji vodi iz krize, ali to se sistematski prešućuje jer u tom projektu vodeće mjesto ima rad, a ne kapital. Riječ je dakle o punoj i istinskoj demokraciji, ekonomskoj, socijalnoj i političkoj.

Falsificiranje povijesti

Piše: dr. Svetozar Livada

Povijest ne samo da se ne može preraditi, nego je to kažnjivi zločin. Jer, povijest je znanstveno-društvena disciplina koja počiva na faktima i artefaktima. Dakle, na onom što je bilo i što se dogodilo. Samo na taj način postaje i ostaje svjedok vremena. U novonastalim državama, kod trendova privatizacije, povijest se privatizira i oduzima joj se društvenost, širi se poplava falsifikacije. Kako je to zločin s pogubnim posljedicama, naročito kad se ona pomoću države useljava u udžbenike, time država preko svojih institucija truje generacije. U međuvremenu profesionalni historičari šute. To znači da nemamo građanske vrijednosti nego pošasti dva građanska rata. U ovom posljednjem građanskom ratu jedni su virili ispod banskog repa, a drugi ispod Lazarevih moštiju i tisuće drugih mitova. Sve to postade casus belli čije će se posljedice protegnuti u 22. stoljeće. Prema tome se vidi koje su kobne posljedice nepoznavanja svoje povijesti ili flagrantno falsificiranje.

Kada su izmilile kokarde i stilizirani U s križem u sredini, naziralo se poraz pod egidom ustaško-četničkog sindroma. Kama postade „najsvidljivije“ oružje. Pojaviše se „merak zločinci“ bez kajanja. Osnivaše koncentracione logore, primjenjivaše azijsku torturu, prakticiraše rat „spaljena zemlja“, činiše genocidne radnje, provodiše etničko čišćenje kao temeljni cilj rata. Izbrisaše antifašističku memoriju i sa njome najveće umjetničke tvorevine. Dakle, nasrnuli su na anti-fašizam kao naš najveći iskorak prema civiliziranom svijetu. Kako građanski rat ne poznaje pravila, ne poštuje konvencije, ništa nije bilo pošteđeno. Tko je više zatirao „drugog i drugačijeg“, uključujući i urbanocid (Sarajevo, Vukovar), taj je postajao junak ili vitez. U selima pak, ako je provodio ruralocid i kulturocid mogao se sam namirivati i odličja primati. Sve je to rezultat, što bi **Kant** rekao „samoskrivljene nezrelosti“. Kad se povijest zlopamćenjem pretvara u falsifikat i kad se privatizira „za našu stvar“. Npr. danas je **Vuku Draškoviću** važniji grob „Čiče“ nego tisuće grobova koje njegovi sljedbenici napraviše. U nas ustaše postade vitezovi, borci za „našu stvar“. Nacionalna kontrarevolucija preimenovala Sabor u Hrvatski državni sabor, kuna postade platežno sredstvo da svako u svako doba i na svakom mjestu podsjeća da je ovdje nekad bila tzv. NDH, monstruoza tvorevina, s 82 koncentraciona logora, uglavnom neobilježena. Tvorac rasnih zakona, **Mile Budak**, dobi ulice i mjesne zajednice. Nije pošteđen čak ni spomenik neimara civilizacije **Nikole Tesle** ni muzej pravoslavlja. Sve je to rezultat povijesnih falsifikata. Radnik izgubi ime i postade djelatnik, promjeni se cijela nomenklatura zvanja.

Dakle, posljedice falsifikacije su takav zločin – kažnjiv – jer izvitoperenje povijesne stvarnosti nemilice

*Umjesto obnove partizanskog spomen-obilježja u centru Dugopolja, 1. studenog 2010., provedena je odluka lokalnih vlasti da postave zajedničku spomen-ploču „svim dugopoljskim žrtvama II. svj. rata i poraća – partizanima, ustašama, domobranima i civilima“. Nije ih u tome spriječilo ni inzistiranje predsjednika **Ive Josipovića** na interpretaciji da je to „u suprotnosti s duhom Ustava i jasne opredijeljenosti Sabora, Vlade i predsjednika države.“ Ovakvo relativiziranje povijesti je pak u duhu ideja fašističkog diktatora **Franca**, a koje su bile prirasle srcu i **Franji Tuđmanu**, te su podršku tome dali osim HDZ-a i mjesni HSS i HSLŠ.*

uništava ljude, institucije i sve antropogene sadržaje kojem ideologija rata biva podređena.

Danas smo u takvom stanju, nakon masovnih trendova falsificiranja povijesti da građani o tome faktički ništa ne znaju niti mogu pratiti i nastaje čuđenje što se tome ne dive, što barjake ne podižu i što se mitu zlatnog teleta ne klanjaju. Najtragičnije u tome svemu je činjenica što se učeni, profesionalni, posebno historičari, tome ne suprotstavljaju. Fetiš države, novca, moći, vladara, „oca nacije“ dovodi u stanje da vlastite majke „pretvaraju u kurve“. „Dragovoljno“.

Očito je da krećemo, također „dragovoljno“, da nam drugi povijest pišu. Primjer, dok svi oko nas, uključujući i Haško tužilaštvo, prirodu rata ocijenjuju kao građanski, mi ga veličamo, kitimo i slavimo kao „domovinski“ i kao „otadžbinski“.

Dakle, očito je da je pisanje naše povijesti postalo predmet drugih jer uostalom, ovdje se nikad ništa nije događalo bez trećega. O našoj svijesti, o sebi i po sebi govori najbolje činjenica što se ponosimo da su nam najveća dva autoriteta crkva, najkonzervativniji poduzetnik u povijesti, i vojska, a za nju se zna – kud prođe, tud trava ne raste. Ili smo mistična, mitska tribalna zajednica ili smo tribalni ratnici. Ne znam što smo više, bar po posljedicama posljednjeg rata.

Iz stranačkog života

Splitski SRP-ovci pozvali škverane da zauzmu tvornicu Smjenite postojeću Upravu i imenujte Radničko vijeće

Nakon demonstracija radnika Brodosplita krajem listopada ove godine, SRP je nastavio s promoviranjem rješenja problema hrvatskih brodogradilišta mimo privatizacije ili stečaja, a u okviru radničkog samoupravljanja.

15.10.2010. aktivisti splitskog ogranka SRP-a u ranu zoru odlaze pred splitski škver i dijele letke u kojima objašnjavaju naše političke stavove u pogledu njihove situacije i pozivaju ih da zauzmu tvornicu, odnosno da formiraju radničko vijeće i s njim krenu u restrukturiranje brodogradilišta i novi proizvodni ciklus.

Ova akcija je medijski bila jako zapažena (Slobodna Dalmacija je donijela nekoliko članaka i reportaža o tome), a radnici su pokazali interes za naše poruke pa smo kasnije uspostavili i jače kontakte s jednim brojem njih.

Sindikati splitskog brodogradilišta se nisu javno izravno izjasnili o našim stavovima, ali primjećujemo njihovo otvorenije zalaganje za socijalizam i radničko samoupravljanje. Primjerice, u razgovoru za Globus (29.10.2010.) **Zvonko Šegvić**, predsjednik Nezavisnog sindikata „Brodosplita“ traži uvođenje radničke samouprave i brani socijalizam kao uspješniji model (ovdje nećemo raspravljati o neukom, ali bezobraznom novinaru koji je vodio intervju s g. Šegvićem i g. **Rolandom Sušanjom** iz „3. maja“, tako što je pokušao ismijati ih kao ljude i radnike, a njihove prijedloge ridikulizirati i obezvrijediti).

Ipak, oni koji jesu reagirali, bili su Sindikat državnih i lokalnih službenika i namještenika Republike Hrvatske (SDLSN) i to prljavo podmećući SRP-u u jednom pamfletu – neočekivano, neprimjerno, nesolidarno i vjerojatno naručeno. SRP je odmah reagirao, a u nastavku donosimo i originalni tekst SRP-ove poruke radnicima splitskog škvera, tekst SDLSN-a od 15. listopada 2010., te našu odgovor.

Poziv radnicima splitskog brodogradilišta na akciju!

Radnici i radnice brodogradilišta!

Socijalistička radnička partija Hrvatske (SRP) Vas poziva na beskompromisnu borbu u obrani svog poduzeća, radnih mjesta i egzistencije, kojom ćete konačno promijeniti svoju pasivnu poziciju najamnih radnika, o čijoj budućnosti i sudbini odlučuje nesposobna i korumpirana manjina (državni službenici), u krajnjem interesu kapitala (ma čijeg porijekla)! Ali morate djelovati hitro i organizirano jer kada jednom politički moćnici i budu izvedeni pred

lice pravde, za Vas će biti kasno!

„Demokratska“ vlast neustavnom pretvorbom Vas je lišila upravljačke i vlasničke uloge u poduzeću koji ste svojim radom stvarali pet desetljeća, a sada tu vriednost žele „preprodati“ u privatizacijskom postupku, najvjerojatnije s posljedicom napuštanja proizvodnje, mešetarenja zemljištem i nekretninama te gubitkom radnih mjesta, što će za većinu Vas biti trajno „rješenje“. Napraviti će od Vas još jednu privatizacijsku žrtvu i bez da trepnu okom, primiti će informaciju o par tisuća novih imena na Zavodu za zapošljavanje. Pa to im je mizernih jedan posto od svih jadnika do sada naguranih na šalterima biroa.

Ni slučajno nemojte povjerovati da se oni boje tog trenutka i rastuće armije nezaposlenih, odnosno moguće „političke cijene“ takvog raspleta situacije. Oni dobro znaju da je ta amorfna masa gladnih i obespravljenih sasvim krotka, da predstavlja ogromnu „zalihu“ onih koji će sutra biti spremni uzeti bilo kakav posao po bilo kakvim uvjertima samo da prežive – idealan svijet za „poduzetnike“ koji su takav scenarij uvijek spremni bogato honorirati političarima! Sociološki je posve razumljiva ta nepovoljna situacija ugroženog čovjeka jer tamo ste tek pojedinci, JMBG-ovi bez političkog i društvenog utjecaja, sami i ranjivi, ali ovdje ste još uvijek impozantna radnička snaga, potencijal ujedinjenog i organiziranog klasnog otpora! Samoorganizirajte se! Sindikati, kao Vaši „predstavnici“, su također državni namjesnici i dio sustava koji Vas „izgurava“! Ti „partneri u socijalnom dijalogu“ su Vas nebrojeno puta iznevjerili i naivno je očekivati ili čekati njihovu inicijativu. Njihova pomoć bila bi dobrodošla, ali ne smijete se potpuno osloniti na nju!

Radnici i radnice!

Zauzimate tvornicu! Odmah!

Smjenite postojeću Upravu i imenujte

Foto: Duje Klarić/CROPIX (izvor: www.slobodnadalmacija.hr)

Radničko vijeće koje će upravljati tvornicom do izbora (natječajem kompetentnog vodstva!

Oslonite se na znanje i iskustvo starih kadrova, svih profila, zainteresiranih za sudbinu brodogradnje!

Nastavite s radom i isporukom brodova, uz radikalno preispitivanje poslovne mreže kooperanata!

Uvjereni smo da u poslovnom sustavu "Brodosplit" postoji dovoljno energije, sposobnosti i pameti, kako bi primjerenim potezima uz odgovarajuću financijsku podršku omogućili, ne samo restrukturiranje, nego i sklapanje novih ugovora, rasterećenih političkog tutorstva.

U toj borbi za ljudska i radna prava, za prosperitet budućih generacija, naše djece u ovom gradu, tražite saveznike prije svega u socijalnim grupacijama koje su svjesne društvenih nepravdi!

Podržat će Vas stare i mlade generacije!

Na Socijalističku radničku partiju ste i do sada mogli računati i opet ponavljamo – uz Vas smo i jedino uz Vas! Smisao našeg postojanja je ovladati Vas u ekonomskim odnosima, a onda ćete iz toga crpiti i politički i društveni utjecaj na zbivanja u Vašoj radnoj i životnoj sredini! Zato ćete konačno mo-rati podržati SRP ili dijeliti zajednički neuspjeh!

**Gradska organizacija SRP-a
Split**

*(Pismo radnicima potpisuje **Ranko Adorić**, predsjednik Gradske organizacije SRP-a Split, 14. listopada 2010.)*

Izjava za javnost Sindikata državnih i lokalnih službenika (objavljena na www.sdlsn.hr 15.10.2010.)

SOCIJALIZAM NA DJELU SRP-om protiv državnih službenika i sindikata

(SDLSN, 15. listopada 2010.) Poziv radnicima splitskog brodogradilišta na zauzimanje „tvornice“, koji im je uputio Gradski odbor Socijalističke radničke partije Splita, predsjednik GO Ranko Adorić „garnirao“ je objedama

na račun „korumpirane manjine (državni službenici)“, koju treba izvesti pred lice pravde, sli i sindikata kao „državnih namjesnika“. SRP radnike poziva na samoorganiziranje i od sindikata oslobodenu neposrednu radničku akciju.

„Zauzmite tvornicu! Odmah!“, poručuje Adorić radnicima i zaključuje: „Zato ćete konačno morati podržati SRP ili dijeliti zajednički neuspjeh!“, nudeći SRP kao rješenje svih problema.

Hoće li nakon „zauzimanja“ tvornica uslijediti i likvidacija državnih službenika i sindikalaca ili njihovo protjerivanje u rižina polja ne znamo, ali od količine uskliknika i blizine sudnjeg dana u kojem će ili pobijediti SRP ili izgubiti svi, ne možemo ne osjetiti nelagodu.

Nadamo se samo da sljedeći korak SRP-a neće biti podjela srpova i čekića radnicima, kako bi imali i s čime zauzeti "tvornicu"...

Izjava za javnost povodom pamfleta Sindikata državnih i lokalnih službenika Usplahireno jato činovnika

Piše: Ivan Plješa

Neki stavovi i prijedlozi Socijalističke radničke partije u pogledu privatizacijskih i stečajnih postupaka u Hrvatskoj, a posebno posljednje akcije SRP-ovih aktivista u splitskom brodogradilištu, isprovocirali su – pazite sad dobro – Sindikat državnih i lokalnih službenika i namještenika! Regirali su objavljivanjem pamfleta kakav je do sada rijetko viđen u režiji sindikalnih prvaka. Rječju (insinuiraju, na primjer, da smo pozvali na likvidaciju državnih službenika i sindikalista!) i slikom (tekst prepun objeda ilustriraju krvavom alatkom, srpom, poigravajući se maliciozno s kriticom naše partije) pokušali su dezavuirati naše poruke, etiketirati nas kao ekstremiste i možda pokrenuti hajku na naše članove i aktiviste.

Bravo, sindikalisti-činovnici!

Jedinu političku partiju u Hrvatskoj

koja želi promijeniti najamne radne odnose i povećati participaciju radnika u upravljačkim i vlasničkim funkcijama, našli ste udarati prljavim lažima i insinucijama. Kao da ste zaboravili proklamirani smisao svog postojanja i naše, barem deklarativno, zajedničke interese („Vječiti sukob interesa između rada i kapitala, zaposlenika i poslodavca - u kojem je zaposleni pojedinac slabiji ako se sam postavlja prema poslodavcu - vlasniku kapitala. Da bi zaštitio svoje interese pojedinac se udružuje zajedno s drugim pojedincima u sindikat“ – stoji na stranicama ovog sindikata; izvor: www.sdlsn.hr). Pa gdje ste Vi u tom sukobu interesa?

Prvo bi čovjek mogao pomisliti da su SDLSN-ovci (uh, s ovom kriticom se teško sprdati), nervozno reagirali jer pozivamo radnike da se samoorganiziraju, a nitko ne voli da mu se netko miješa u posao, da se slabi njegov "monopol" i da se tako potencijalno umanjuje utjecaj koji imaju (koji je, doduše, više koristi do sada donio sindikalnim čelnicima, nego sindikalnom članstvu, a da ne govorimo o radničkoj populaciji općenito, ali što je tu je). Međutim, vjerujemo da je broj članova Sindikata državnih i lokalnih službenika i namještenika u splitskom škveru veoma mali pa je to i malo vjerojatno, osim ako nisu htjeli na ovaj način zaštititi samo načelo "ekskluzivnosti" u borbi za radnička prava.

Može biti i da ih je zasmetala semantika. Mi smo u komunikaciji s radnicima brodogradilišta koristili termin "korumpirani državni službenici", a oni su na takvo "paušalno" prozivanje jako osjetljivi. Trebali smo možda jasno diferencirati između (državnih) službenika, namještenika i dužnosnika. Međutim, iako smo se referirali na "političke moćnike" i tako istakli u prvom redu odgovornost ovih posljednjih, nisu bez odgovornosti ni ovi drugi, što je danas jako dobro poznato svakom prosječnom hrvatskom radniku, a čini se ništa manje ni državnom odvjetniku **Mladenu Bajiću**, jer korupcija je kod nas prisutna

Socijalizam danas

„od šaltera do Sabora“. Naravno, ne odnosi se to na sve činovnike, ali tko bi dobronamjeran i pomislio da tu govorimo u kategorijama apso-lutnog?

Ne isključujemo ni mogućnost da je naš stav iznervirao neke u ministarstvima jer oni imaju drukčije planove za splitski škver, a ne bi htjeli vidjeti radnička samoorganiziranja ni igdje drugdje. To bi bili oni "najodgovorniji" od malo prije pa evo dobra prilika da ispravimo našu možebitnu pogrešku i da otklonimo nejasnoće i nesporazume razlikovanjem pojedinih činovnika. Dakle, ministri ili drugi dužnosnici su oni koji zapošljavaju i daju plaću službenicima i namještenicima, a ovi rade što im šefovi kažu. Pa su im možda tako rekli i da reagiraju na SRP-ove akcije, a ovi jadni i preplašeni shvatili to malo preozbiljno. Ne bi bilo prvi put da čvrsti principi (ponovno pročitajte gore navedeni stav ovog sindikata o smislu njihova djelovanja) brzo kapituliraju pred instinktom za preživljavanjem, sadržanog i u poznatom motu: „Miluj ruku koja te hrani!“.

Najvjerojatnije u pozadini njihova pamfleta ima pomalo od svega toga. Pri tome im je bilo bitno odgovoriti nama, a ni traga radničkoj solidarnosti i brige za njihove drugove u brodogradilištu. Pa kad smo i znali kritizirati sindikate to je bilo upravo zbog takvog pristupa, koji ograničava domete njihova djelovanja jer atomizira sindikalnu scenu i slabi utjecaj radnika u odnosu prema kapitalu. Uvijek smo jasno izražavali stav da nam trebaju klasno-orijentirani sindikati, ali i da se radujemo svakom sindikalnom uspjehu bez obzira na to kakvi su oni sada. Konačno, mi smo bili jedna od stranaka koja je bezrezervno od prvog dana podržala sindikalnu peticiju protiv izmjena Zakona o radu, u kontaktu smo sa sindikalistima diljem Hrvatske pa i u ovom pozivu radnicima splitskog brodogradilišta smo rekli da smatramo svaku pomoć sindikata dobrodošlom...

Nije pomoglo. Kad činovnik dobije zadatak...

Simptomatično je i da u naslovu parolaški napadaju socijalizam ("Socijalizam na djelu: SRP-om protiv državnih službenika i sindikata"). Kakva kapitalistička propaganda! I to od sindikata (koji je tobože u vječnom sukobu s kapitalom)! Pa koliko oni uopće dijele poglede i razmišljanja samih svojih kolega sindikalista i radnika koje zastupaju (vidjeti na primjer samo: intervju s **Brunom Bulićem**, predsjednikom Sindikata Istre i Kvarnera ili razgovor sa **Zdenkom Kornetom**, radnikom Poljoprerade objavljeni nedavno u časopisu „Radnička borba“ ili razgovor s **Mariom Ivekovićem**, objavljen u drugom broju "Socijalizma danas" itd.)?

Sramota! To je sve što želimo reći i što će na kraju pamtiti i radnici koje sindikati „zastupaju“, a posebno radnici splitskog brodogradilišta čije su egzistencije ugrožene. Ne znamo koliko radnike u njihovom očaju mogu uopće shvatiti ti naši vrli službenici, namještenici i dužnosnici – dakle, svi oni koji primaju plaću iz proračuna kojeg, između ostalog, pune i izigrani škverani. Bar još neko vrijeme.

Socijalistička radnička partija Hrvatske

(Ova izjava upućena je javnosti 20. listopada 2010.)

Antifašistička tradicija

Prisjećamo se Dana oslobođenja Splita

Piše: Ranko Adorić

Dan 26. listopada, koliko god to danas, naročito mladima, zvučalo ne-

vjerojatno, jedan je od najznačajnih datuma u povijesti našega grada!

Isječak originalne naslovnice „Slobodne Dalmacije – glasila jedinstvenog narodno-oslobodilačkog fronta Dalmacije“ od 26. listopada 1944. godine

Naime, na samom kraju II. svj. rata slavna **Titova** armija oslobodila je Split od naci-fašističkog okupatora i njegovih domaćih pomagača, ustaša, te donijela mir, prosperitet i razvoj nezabilježen na ovim prostorima. Od malenog primorskog gradića Split je kroz desetljeća poslijeratne izgradnje izrastao u jednu od najljepših mediteranskih metopola, te uz snažni privredni razvoj postao sveučilišni, znanstveni, turistički i sportski centar regije i države. Zahvalu i poštovanje za taj veliki događaj Grad je iskazao svojim borcima proglašivši taj dan *Danom grada Splita*, koji se gotovo pola stoljeća svečano obilježavao, sve do dolaska tzv. demokratskih promjena u Hrvatskoj.

Nastala na valu rušilačkog nacionalizma, nova hrvatska državna politika u stalnom je sukobu sa vlastitim Ustavom jer se uveliko poistovijetila sa primitivnim klerofašistoidnim elementima, koje ne samo da nije obuzdavala u njihovoj nasilničkoj raboti prema svemu što je mirisalo na partizane, NOB, socijalizam, već se aktivno upregla u negiranje, zatiranje i falsificiranje toga razdoblja putem mnogih kvaziznanstvenih rasprava, tribina, radio i tv-emisija, serija, novinskih napisa, školskih udbenika, pa i enciklopedija, dokazujući „svoju istinu“, a zapravo je sva bilo u funkciji rehabilitacije zločinačke politike i prakse tzv. NDH!

U postsocijalističkoj Hrvatskoj, posve nezasluzeno i ničim krivi, borci NOB-a postali su građani drugug

reda na kojima država i agresivne fašistoidne grupe provode revanšističko nasilje: zastrašuje ih se, oduzimaju im se stečena prava, umanjuju mirovine, ruše spomenici, uklanjaju sva obilježja poštovanja i zahvale, uklanjaju imena ulica i trgova. Split je tako jedini grad u „demokratskoj“ Hrvatskoj koji nema niti jednu ulicu po ličnostima i događajima iz perioda rata, kao da se nije ni dogodio!

Mladi antifašisti Splita su na 26. listopada obljepili grad plakatom koji podsjeća građane na taj datum i činjenicu da je Split bio tada prodan fašističkoj Italiji.

e-lja Splita na zgradi Etnografskog muzeja na Pjaci, koja je upornim zahtjevima SRP-a, SAB-a i drugih obnovljena i vraćena. Jednako tako je uklonjena i „Ulica oslobođenja“, te preimenovana u „Ulica slobode“. Nestala je i ulica tragično stradale splitske mladosti, ulica „Prvi splitski odred“, i uz brojna nastojanja, sve do današnjih dana, niti jedna gradska uprava se nije oglasila po ovom pitanju.

Mi u SRP-u ne mirimo se sa ovom revanšističkim praksom i stavom da poginuli za slobodu svoga grada ne zaslužuju pijetet i poštovanje iskazano dodjelom jedne ulice samo zato jer su, u to vrijeme, bili organizirani od strane Komunističke partije, koja je ujedno bila i jedina organizirana snaga otpora fašističkim okupatorima. Ovakav apsurd ne bilježimo ni u jednoj civiliziranoj zemlji!

Socijalistička radnička partija čestita svim borcima 26. listopada - Dan oslobođenja Splita! Delagacija SRP-a će položiti cvi-

jeće i vijence na spomen-ploču osloboditeljima Splita na Narodnom trgu (Pjaca), u utorak, 26.10.2010. u 10.00 sati, a u 11.30 će kao poklon svome gradu upriličiti protestno „postavljanje“ oznake sa imenom ulice „Prvi splitski odred“ na autentičnom mjestu (sadašnja *Ulica hrvatske mornarice* - zgrada Slobodne Dalmacije), kao reakciju na upornu višegodišnju šutnju gradske administracije.

Gradska organizacija SRP-a Split

(Dio ove izjave objavila je Slobodna Dalmacija 26. listopada 2010.)

Uz Dan oslobođenja Splita SRP „vratio“ Ulicu prvog splitskog odreda

Piše: Branko Tan

Povodom proslave 26. oktobra - Dana oslobođenja Splita od fašističkih okupatora i domaćih izdajnika, ujedno i u sklopu proslave 13-te godišnjice osnivanja naše partije, Gradska organizacija Split poklonila je svome gradu „postavljanje“ ploče s imenom ulice *Prvog splitskog odreda* na njeno autentično mjesto (sadašnja ulica *Hrvatske mornarice*), kao protest na višegodišnju šutnju gradske administracije po ovom pitanju. Na tom je mjestu predsjednik splitske organizacije SRP-a, **Ranko Adorić** održao press konferenciju koju emitiraju Radio Split, Radio Dalmacija, a 27. listopada 2010. Slobodna Dalmacija u gradskoj rubrici objavljuje zapaženu vijest o akciji spli-

tskih SRP-ovaca.

To je samo jedna u nizu akcija kojima ćemo uporno podsjećati gradsku vlast na njenu civilizacijsku obavezu da se ispravi nepravda učinjena prema stradaloj splitskoj mladosti i vrati ime njihovog odreda.

U ovoj akciji su sudjelovali aktivisti SRP-a: **Justina Kordiš, Mijo Jurčić, Ranko Adorić, Ivo Tudor, Zoran Ivčević, Doris Janković Balentić** i drugi članovi i simpatizeri naše stranke.

Nadamo se da ćemo uskoro zaista imati ovu ulicu i da će razum ipak prevladati nad opasnim tendencijama simpatiziranja antipartizanskog lica ovoga grada. Želimo vjerovati da će sve više Splitskana s negodovanjem gledati na pokušaje falsificiranja povijesti, na kakvo nas podsjeća i natpis pod jarbolom koji vijori gradsku zastavu na samoj Pjaci, a koji donosi najvažnije datume u povijesti grada - i naravno nijedan u razdoblju od II. svj. rata do 90-tih prošlog stoljeća. Kako su neki pojedinci revno „prepravljali“ svoju vlastitu prošlost, tako su to eto činili i gradovima i zemlji u cjelini.

SRP 'vratio' ulicu Prvom splitskom odredu partizana

Predstavnici SRP-a postavili su ploču s imenom ulice u čast partizanima. (FOTO: MILIČKOVIĆ / CROKPA)

PIŠE: MILENA BUDIMIR

Članovi Socijalističke radničke partije obilježili su jučer 66. godišnjicu oslobođenja Splita od okupatora u Drugom svjetskom ratu, polažući cvijeće i svijeće na spomen-ploču osloboditeljima na Pjaci, a potom su na samom početku ulice Hrvatske mornarice postavili oznaku s nekadašnjim imenom te gradske ulice.

Velika djela

Ovo je nakad bila ulica Prvog splitskog partizanskog odreda, bila je to mala uspomena na velika djela, na splitsku mladost koja je tragično stradala radi nas i naše slobode.

„Ovo je naš protest. Ti mladi poginuli dečki su zaslužili da ova ulica ponovno nosi njihovo ime“, kazao je Ranko Adorić, čelnik SRP-a

našega grada, nosi njihovo ime - istaknuo je Adorić.

Kazao je da mu se čini kako se Hrvatska sliči svoje prošlosti, umjesto da se njome ponosi. Na pitanje novinara hoće li im se u njihovim zahtjevima za preimenovanjem ulice i vraćanjem naziva Prvog splitskog partizanskog odreda pridržati i gradski SRP, Ranko Adorić bio je više nego jasan:

„Da je SDP onakav kakav bi trebao biti, SRP ne bi ni postojao!“

Isječak iz Slobodne Dalmacije (27.10.2010.)

Drugovi iz splitskog ogranka SRP-a, sa simpatizirima, u „Ulici Prvog splitskog odreda“

Tužna obljetnica Položeni vjenci na spomenik u Dotrščini

Tekst i foto: Dux

Mjesto najmasovnijeg zločina u modernoj povijesti Zagreba, Dotrščina, i ove godine posjetile su, između ostalih, delegacije SABA Hrvatske, SDP-a i SRP-a, koji su tom prilikom položili vijence.

Više tisuća partizana i civila strijeljale su ustaške vlasti na tom mjestu. Među njima i Otokara Keršovanija, Ognjena Pricu, Božidara Adžiju.

Spomenik na Dotrščini

Delegacija SRP-a u sastavu Stjepan Šafran i Dragica Lovreković polažu vijenac na spomenik

Skupština GO SRP-a Samobor

19. listopada 2010. održana redovna izborna-izvještajna Skupština Gradske organizacije SRP-a Samobor. Izvještaj o radu između dvije skupštine podnio je dosadašnji predsjednik Milan Vasiljević, koji se kritički osvrnuo na slabosti organizacije tijekom svog mandata, a posebno je istaknuo problem nedostatka adekvatnih stranačkih pro-

storija.

Pohvalio je dobru suradnju sa DSŽ-om, SU-om i nadasve sa samoborskim SABA-om. Među značajnijim

Foto: SRP

Radisav Aleksić, novi predsjednik SRP-a Samobor

aktivnostima izdvojio je sudjelovanje samoborskog SRP-a na parlamentarnim i lokalnim izborima (2007. i 2009.), te tradicionalno obilježavanje 1. Kolovoza – godišnjice formiranja KPH u Anin Dolu, kao i ovogodišnju proslavu 1. Maja u Orešju.

Novoizabrano predsjedništvo čine: Radisav Aleksić (predsjednik), Ivica Vidović (potpredsjednik), Tomislav Čakalić (tajnik), Sofija Basarić (blagajnik) i Mladen Čakalić.

Skupštini je prisustvovao i predsjednik SRP-a, Ivan Plješa, a događaj su svojim prisustvom uveličali i gosti: Jasna Juračić, predsjednica samoborskog SABA, Mladen Novosel iz Hrvatske radničke stranke.

Internacionalni kontakti

U povodu nedavnih navijačkih nereda u Italiji prenosimo izjavu za javnost Talijanske koordinacije za Jugoslaviju – onlus* (ne-profitna društveno korisna organizacija) s kojom SRP njeguje višegodišnju suradnju. Radi ograničenog prostora ne objavljujemo bilješke uz originalni tekst, ali upućujemo čitatelje na izvor: www.cnj.it. Tekst prenosimo u originalu (nije kroatiziran).

Srpski huligani? Očistimo prvo ovu temu od dvosmislenosti i pogrešnih shvatanja

Incidenti koje su se desili 10. oktobra u Beogradu, prilikom manifestacija protiv parade „gay pride“ koja se održavala u to isto vreme, kao i

i ovaj u Đenovi 12. oktobra uveče u prilici održavanja fudbalske utakmice Italija-Srbija, a koja zato nije mogla biti održana - doprinose jačanju već negativne slike prišivene Srbiji i Srbima u zadnjih 20 godina. Čak je i Renato Schifani, predsjednik italijanskog Senata, izjavio: „Događaji koji su se odigrali juče na stadionu u Đenovi (...) prikazuju ono najgore lice jedne Evrope kojom se još uvek širi nasilništvo koje odbija civilizacijske norme, dostojanstvo i poštovanje čoveka“. Nije potrebno biti posebno maštovit da se to „najgore lice“ asocira sa Srbijom i Srbima, te da ga se na taj način, prišije celom narodu (etnijski - kako to kažu u Evropi, rasi?) koja odbija superiorne „civilizacijske norme“ koje spominje Schifani. Na ovakvoj liniji ocenjivanja postavlja se otvoreno i revanšističko italijansko udruženje izbeglica iz Istre i Dalmacije, koje dodaje ono svoje o „srpskom ludilu“, te nasilje na stadionu povezuje sa „onim nasiljem sa balkanskim pečatom“, čija su navodno bilas žrtvom „zajednica Italijana“ u vreme Antifašističkog pokreta otpora.

U Italiji se doista u ovom momentu mnogi izživljavaju da u dobroj ili lošoj nameri, ali u svakom slučaju na neodgovarajući način, dovedu u vezu nasilništvo „huligana“ sa pretpostavljenom brutalnošću jugoslovenskih partizana, koje se zbirno opisuje pod matricom „foibe – jame“. Pre nego što se, dakle, diskutuje o temi „srpskih huligana“, mora se prvo raščistiti polje posmatranja od prvog i najtežeg vida pogrešnog shvatanja: između dve teme - "foibe - jame" i "huligana" - ne postoji nikakva moguća veza ili znak jednakosti, osim onog koji se nameće u dobro poznatoj italijanskoj rasističkoj jednačini, prema kojoj su sloveni = varvarski narod = infoibatori (bacači ljudi u jame). Svakako da se postavlja pitanje koje se društveno i političko značenje treba dati ovom fenomenu „srpskih huligana“. Površni posmatrači zapažaju da „huligani“ svojim natpisima, parolama i pozivanjem na

1389. godinu, kada se odigrala bitka na Kosovu polju, mašu temom Kosova. Ovom temom, međutim, oni mašu kroz čisto „etnički“ pristup („Kosovo je srpsko, a ne albansko“), i to na neusaglasiv i kontradiktoran način sa istorijsko-političke tačke gledišta. Oni koji žele da se bolje obaveste i upoznaju istoriju ovog područja, otkriće da je Kosovo kao potpuno albanizovana zona, kakvo je ono danas ponovo postalo, predstavljalo fašističku i nacističku zamisao realizovanu tokom II. svetskog rata. Sa strogo istorijsko-političkog stanovišta, za one koji se izjašnjavaju kao nacifašisti i/ili četnici, samo postavljanje pitanja o Kosovu u Srbiji, predstavlja temu punu kontradiktornosti.

Svakako da bi bili preterano od „huligana“ tražiti da poseduju istorijsko-političku disciplinu u svom načinu razmišljanja. Ali, mi se pitamo da li bi se to pitanje trebalo postaviti desnici koja je sada na vlasti u Srbiji? Ovaj problem zaista postoji. Sa antijugoslovenskim pučem čija se decenija ovih dana obeležava, u Srbiji je na vlast stupila vladajuća klasa koja nije samo ultralibera-listička te povezana sa MMF-om, NATO-om i EU: vlast su uzeli direktni potomci tradicionalnog četništva koje je lebdelo između vernosti nacionalnom jedinstvu i lojalnosti prema inostranim savetnicima i gazdama. Današnji četnici ne ponašaju se drugačije od onih u prošlosti (pod ovim podrazumevamo one prave četnike, od bivšeg ministra **Vuka Draškovića**, pa nadalje, a ne i „huligane“): i u današnje vreme, kao u ono pređašnje, ponavlja se situacija u kojoj kolaboracionisti inostranih okupatora prihvataju komadanje Jugoslavije i odvajanje Crne Gore i Kosova, dok se istovremeno razmeću sa svojim reakcionarnim i nostalgичnim simbolima, antipartizanskim istorijskim revizionizmom, te antiislamskim šovinizmom. Svakako da na stadionima i trgovima, ekstremistički razbijački pokret nalazi svoje tlo u poraženim delovima društva

koji su ujedno razočarani i osiromašeni zbivanjima na Balkanu u proteklih 20 godina - među njima se naravno nalaze upravo i izbeglice sa Kosova. Nama se, međutim, ova komponenta ne čini odlučujućom, već ona koju čine brojni provokatori „bezbedno-snih službi“, kakvih ima u svim navijačkim grupama, bilo da se radi o fudbalu ili nekom drugom sportu. Oni imaju precizan zadatak čije re-zultate mogu predvideti.

U čemu bi se sastojala ta strategija provokacija, kad se o ovoj oblasti radi? Ovi „huligani“ obavljaju najmanje 2 „korisna“ zadatka. Pre svega, ovi incidenti ni u kom slučaju ne destabilizuju Vladu Srbije. Upravo je obrnuto: njima se samo pitanje Kosova svodi na temu iz sfere „javnog reda“, te se na taj način samo pitanje definitivno sahranjuje - skupa sa Srbima sa Kosova, koji su danas ili izbeglice, ili pak zatvorenici u „bantustanima“ ovog regiona.

Jedini štetan efekat koji incidenti iz Denove mogu imati, predstavljen je u destabilizaciji odnosa **Berlusconi** i **Tadića**, čiji je sastanak, inače planiran za ovaj period pod vidom bilateralnog samita, već pomeren.

Ali, ako je o ovome reč, tj. o međunarodnom strateškom planu (od strane USA) da Srbiju udalje od „prijateljskih“ zemalja i nastave sa njenom izolacijom, u tom slučaju mora se smoći snage da se o ovome otvoreno govori u Srbiji, ali pre svega u Italiji, jer ovde znamo jedino da širimo prezir prema našim jugoslovenskim susedima svih narodnosti.

Za CNJ- onlus, Upravni savet

13. oktobra 2010.

* CNJ je osnovan 2001. godine na desetogodišnjicu početka secesionističkih ratova na području Jugoslavije. Osnivači su ljudi angažirani oko problematike koja se odnosi na geografski, kulturni i politički jugoslavenski prostor. To su Talijani, jugoslavenski emigranti koji nakon secesije žive ne samo u Italiji, nego i drugdje u Evropi, ali i pojedinci koji i dalje žive na ovom prostoru. Aktualni predsjednik je puljanin **Ivan Pavićevac**, član SRP-a, koji živi i radi u Rimu. Sekretar je nuklearni fizičar **Andrea Martochia**, ko-munist po uvjerenju. Motiv za osnivanje bila je želja i potreba određenog intelektualnog i kulturološkog kruga ljudi, koji su nakon raspada Jugoslavije, na osnovi svog porijekla, posla ili nekih drugih afiniteta vezanih za Balkan, odlučili prikupljati, analizirati i distribuirati informacije nezavisno od uobičajenih službenih stereotipa. Drugi motiv bio je potreba upućivanja pomoći civilnom stanovništvu ratom stradalih područja, sve do obnove cijelih škola. Od recentnih događaja izdvojili bi ovogodišnji antifašistički festival u Bologni o kojemu smo pisali u jednom od ranijih brojeva „Socijalizma danas“ i prošlogodišnju međunarodnu konferenciju u Vicenzi povodom 10-te godišnjice NATO agresije na SR Jugoslaviju.

S nekolicinom aktivista susretali smo se ili surađivali, osim na događanjima organiziranim od strane CNJ-a i na drugim međunarodnim skupovima. Tu bi izdvojili: **Andrea Catone**, profesor iz Barija, komunist, povjesničar radničkog pokreta; **Enrico Vigna**, esejist, predstavnik Beogradskog foruma za Italiju; **Gilberto Vlačić**, kemičar, komunist, docent na Tršćanskom univerzitetu (iako narušenog zdravlja učestvuje u organizaciji i distribuciji humanitarne pomoći do gornje granice fizičke izdržljivosti, kroz programe „Most za Beograd“ i „Ne bombe nego karamelle“); **Klaudija Cernigoj** i **Peter Berens**, iz *Rifondazione Comunista*, nezamjenjivi kad je potrebno tumačiti zbivanja za vrijeme fašizma na tzv. Istočnoj granici, uključujući i pitanje fojbi. Od inozemnih autoriteta, koji održavaju dinamičnu suradnju sa CNJ spomenut ćemo: **Michel Collon**, član Radničke partije Belgije, novinar, pisac, filmski autor, vanjsko-politički analitičar, član antiimperijalistične konferencije „os za mir“, kao dijela „Volterove mreže“; **Jürgen Elsässer**, novinar, pisac, vanjsko-politički analitičar iz Njemačke; **Diana Jonston**, publicistkinja iz Kanade.

Razgovori s bivšim vijećnicima SRP-a

Pojačani rad SRP-a na terenu u posljednje vrijeme značio je i obilazak gradskih i općinskih organizacija SRP-a, brojnih povjerenika i simpatizera pa tako i naših općinskih, odnosno gradskih vijećnika iz prošlih saziva. Iskoristili smo tu priliku da s njima porazgovaramo o iskustvima sudjelovanja na lokalnim izborima i tijelima lokalne vlasti ispred SRP-a, koja mogu biti poučna za našu partiju, odnosno njezin nastup na izborima i u budućnosti.

Uz to, vrijedi upoznati naše čitatelje s ljudima iz raznih malih sredina o kojima u pravilu vrlo malo znamo. Iako se obično kaže da je lanac jak koliko je jaka njegova najslabija karika, nakon „neslužbenog“ dijela ovih razgovora čovjek se zapita kako je moguće da smo se u našoj državi tako olako i stihijski opredijelili za filozofiju centraliziranog razvoja, ne shvaćajući da i naš lanac može lako puknuti. Jer, imamo centralizirani razvoj koji se sveo na jednu metropolu i nekoliko, tržištu i kapitalu zanimljivih, područja, dok se ostali ostavljaju „po strani“, osuđeni na filantropsku pomoć razvijenih sredina, bez sistematskog plana ravnomjernog razvoja cijele naše zemlje.

*Ipak, ovdje iznosimo više stranačku problematiku, da se donekle stekne uvid u djelovanje vijećnika u predstavničkim tijelima jedinica lokalne uprave. Donosimo razgovore s **Nikolom Bosancem** iz Đulovca, vijećnikom SRP-a i donaćelnikom općine Đulovac iz 2001. godine, te s **Rankom Jefimijom**, gradskim vijećnikom SRP-a u Daruvaru iz 2001. godine. Ovo su kratke, uglavnom optimistične, priče koje pokazuju da se upornim radom i entuzijazmom ipak mogu postići dobri rezultati na ljevici.*

Intervju 1: Nikola Bosanac

Drago mi je da postoji pojačana aktivnost stranke

Socijalizam danas: **Za početak, molim Vas da se predstavite našim čitateljima.**

Rođen sam u Katincima, općina Đulovac, 09.05.1964. godine. Po zanimanju sam strojobravar, a u zadnje vrijeme sam poljoprivrednik. Oženjen sam, imam troje, već velike djece. To su osnovni podaci o meni, ali želio bih Vam reći najosnovnije stvari i o Đulovcu.

Dakle, Đulovac je općina sa oko 1.500 stanovnika sa raznolikom strukturom stanovništva. Tu su starijedioci, među kojima je i moja obitelj, koji smo tijekom rata napustili mjesto i vratili se tijekom perioda 1999.-2000. Osim nas ima i dosta doseljenih obitelji sa Kosova, iz mjesta Janjevo i Letnica. Kao i u svim manjim mjestima, tako i ovdje svi imamo uglavnom iste probleme, a tiču se svakodnevne egzistencije i truda oko poboljšavanja kvalitete života.

Socijalizam danas: **Kako je protekla Vaša izborna kampanja te 2001. godine?**

Izborna kampanja je bila zanimljiva, Socijalistička radnička partija je tada bila stranka u usponu, imali smo 15-tak članova i dosta simpatizera, te smo bili dosta aktivni u iznošenju svojih ideja. Čak smo, u suradnji s predsjednikom **Stipom Šuvarom**, bili akteri jednog dokumentarca, naziva „Život na friškom zraku“, koji je imao za temu baš izborne aktivnosti na lokalnoj razini. Naš cilj je bio osvajanje vlasti u Đulovcu, što smo na posredan način i ostvarili. Naime, u postizbornoj koaliciji s Hrvatskom seljačkom strankom smo preuzeli upravljanje Đulovcem. U tadašnjem općinskom sazivu sam bio izabran za donaćelnika, što sam prihvatio s velikim entuzijazmom.

Socijalizam danas: **Koje su bile Vaše aktivnosti kao donaćelnika?**

Moj posao je bio borba sa svakodnevnim životnim problemima naše općine, u prvom redu poboljšavanje uvjeta svih mještana, a pogotovo doseljenih i povratnika, te onih starijih i nemoćnih. Naime, trudio sam se da osiguram povratnicima povratak u vlastite domove, a doseljenima također odgovarajući smještaj smatrajući da smo i mi starijedioci kao i doseljenici, ljudi koji zaslužujemo dostojanstven život i da moramo imati osigurane osnovne uvjete za život, a da se onda sami moramo pobrinuti da radimo za dobrobit mjesta kao i za svoju osobnu. Moram istaknuti da sam imao više

nego korektnu suradnju s načelnikom iz redova HSS-a, a HSS je kao vodeća stranka u koaliciji ipak imao i veću snagu djelovanja od nas. Najjači zajednički projekt je bio asfaltiranje ceste u Katincima, na što sam posebno ponosan.

Socijalizam danas: **Da li ste imali inicijativa isključivo socijalističkog tipa?**

Pa, zapravo i nisam, jer mi u Đulovcu smo bili u jednoj specifičnoj situaciji u kojoj je trebalo zajednički riješiti problem stanovanja povratnika i doseljenika, podići koliko se može neke najosnovnije životne uvjete, riješiti osnovne probleme itd. Radili smo konkretno, bez obzira na programske razlike sa HSS-om, i mislim da smo dosta i napravili.

Socijalizam danas: **Zašto niste sudjelovali na izborima 2005. godine, iako ste, po ovome što ste naveli, bili vrlo prepoznatljivi u Đulovcu?**

Nakon odlaska dr. Šuvara u kome sam imao veliku potporu, i ja i ostali članovi u Đulovcu smo osjetili slabljenje centrale stranke što nas je donekle demotiviralo. Na neki način smo izgubili kontakt sa vodstvom SRP-a, spletom okolnosti smo se pasivizirali te da je naša mjesna organizacija nažalost ugašena. Ja već dugo i nisam član SRP-a.

Socijalizam danas: **S obzirom na probleme koje ste istakli, kako Vi vidite budućnost socijalističke ideje u našim malim sredinama kao što je Đulovac, i koje su, po Vašem mišljenju, perspektive SRP-a uopće u Hrvatskoj?**

Perspektive se otvaraju jer se u sadašnjem radu većine stranaka vide greške, i sve ih je više. Tako da mislim da će biti sve više i socijalističkih odgovora na te greške.

Socijalizam danas: **Za kraj, Vaš komentar na naše pojačane aktivnosti, pogotovo vezano za mjesečnik „Socijalizam danas“?**

Drago mi je da postoji pojačana

aktivnost stranke, drago mi je i da me evo nakon dugo vremena kontaktirao netko iz SRP-a. I ja sam jedan od onih koji podržava socijalističke ideje, ovo je način da te ideje i dalje žive, pa i da dobivaju nove pristaše.

Inetrvju 2: Ranko Jeftimija

Nadam se da je Socijalizam danas početak kvalitetnijeg rada koji će donijeti rezultate i dati novi zamah ljevici

Socijalizam danas: Za početak, molim Vas da nam se predstavite.

Pa evo, u najkraćim crtama, liječnik sam po zvanju, do 1991. sam radio kao specijalist fizijatar u Daruvarskim toplicama. Nažalost, tijekom bolovanja sam dobio otkaz te sam bio nezaposlen do 1996. godine. Krajem te godine sam otvorio privatnu ordinaciju opće medicine u kojoj radim i sada. Od svojih društvenih aktivnosti ističem članstvo u Srpskom kulturnom društvu Prosvjeta u Daruvaru.

Socijalizam danas: Što vas je privuklo socijalističkoj ideji?

Uvijek me zanimala ideja općeg dobra, zatim težnja za ravnopravnosti svih ljudi, za jednakim pravima na zdravstvenu njegu, na obrazovanje, također i pravedna raspodjela stečenih dobara – dakle općenito stvaranje kvalitetnih uvjeta života i rada za sve ljude. Tijekom svojih boravaka u Zagrebu, tijekom 90-tih, stupio sam u kontakt s **Brankom Horvatom** i **Stipom Šuvarom**, tada najhrabriji i najjačim ljevičarskim intelektualcima u našoj zemlji. Na nagovor dr. Šuvara, prihvatio sam da na lokalnim izborima godine 2001. u Daruvaru budem na listi SRP-a, kao simpatizer i nestranački

kandidat.

Socijalizam danas: I, kako su protekli izbori?

Iznenadujuće dobro. Dobili smo u Daruvaru nešto iznad osam posto glasova i osvojili dva mjesta u Gradskoj skupštini, što je bio najbolji rezultat SRP-a u cijeloj Hrvatskoj.

Socijalizam danas: Kako je protekao Vaš vijećnički mandat?

Socijalistička radnička partija je bila u opoziciji, zajedno sa Liberalnom strankom, a vlast je obnašao HSS u suradnji sa HDZ-om i SDP-om. Nismo bili zadovoljni radom vlasti, često smo istupali protiv krivog investiranja na lokalnoj gradskoj razini, ali smo u pravilu bili nadglasavani i naše inicijative nisu imale nikakvog odjeka. S obzirom da sam očekivao bolju suradnju među nama vijećnicima, iako različitih političkih usmjerenja, na kraju mandata sam bio dosta razočaran.

Socijalizam danas: Koje su Vaše sugestije za buduća naša sudjelovanja na lokalnim izborima, i općenito, koje su, po Vama, perspektive ljevice u Hrvatskoj?

Najvažnija moja sugestija je, u svakom slučaju, inzistiranje na poštenju i osobnom primjeru. Samo tako se može pridobiti povjerenje birača sklonih ljevici. Nadalje, smatram da je nužno ujedinjenje svih lijevih opcija u Hrvatskoj u jednu stranku koja bi bila aktivna, prepoznatljiva i organizacijski jaka. Današnje vrijeme, usprkos krizi kapitalizma, nije povoljno vrijeme za ljevicu. Naime, ljudi su pritisnuti svakodnevnim obvezama u borbi za egzistenciju - iako svi vidimo da smo u dubokoj krizi, iako svjedočimo eroziji temeljnih moralnih vrijednosti i na najvišim razinama društva, današnji čovjek ima vrlo malo vremena i mogućnosti da izgradi svijest o potrebi korjenitih promjena u cilju općeg napretka naše zemlje. Vidim da su se do sada pozitivne i kvalitetne ideje javljale samo sporadično i bez jačeg odjeka. Način da

se to promijeni je otvoreniji izlazak u javnost u obliku jake ujedinjene partije ljevice. Ideje treba promovirati u javnosti, treba se izboriti za svoje mjesto pod suncem. Stoga jako podržavam inicijative kao što je tiskanje mjesečnika „Socijalizam danas“. Nadam se da je to početak jednog kvalitetnijeg rada koji će donijeti rezultate i dati novi zamah ljevici.

Socijalizam danas: Nakon odlaska Stipe Šuvara jedna frakcija u SRP-u osnovala je Socijalističku partiju Hrvatske – lijevu alternativu (smetao ih je naziv „radnička“) i povukla za sobom dvanaest gradskih organizacija (među kojima je bila i organizacija u Đulovcu), s lažnom informacijom da se SRP transformirao u SPH-ljeva alternativa i da SRP više ne postoji. Prema tome, primjedba druga Nikole Bosanca da je članstvo nakon odlaska dr. Šuvara osjećalo slabljenje djelovanja centrale stranke, što ih je demotiviralo, ne može se odnositi na SRP, nego na SPH-ljevu alternativu. Kako se ta stranka nikad nije afirmirala na političkoj sceni, te su se organizacije na terenu uglavnom ugasile, kao što navodi i drug Bosanac. Nažalost, do danas veliki dio tih bivših članova nije primio adekvatnu informaciju o svemu što se zbivalo te ih i sada pozivamo, kao što smo činili to i ranije u nekim prilikama, da se vrate u SRP i nastave s političkim radom u zajedničkom stranačkom okviru SRP-a, koji od svog osnutka, već trinaest godina u kontinuitetu djeluje.

Uredništvo

Osvrt na SRP-ove rezultate s dosadašnjih lokalnih izbora SRP je do sada imao skromnu, ali stabilnu bazu birača

Piše: Ž.M.

Lokalni izbori, dakle izbori za predstavnička tijela županija, gradova i općina se u Republici Hrvatskoj

Tab. 1. Rezultati SRP-a na lokalnim izborima

	2001	2005	2009
Županija			
Zagrebačka	1,1	2,3	3,0
Sisačko - moslavačka	1,9		
Karlovačka	1,0		
Varaždinska	0,9		
Bjelovarsko - bilogorsl	3,1		
Primorsko - goranska	1,8	3,3	1,5
Osječko - baranjska	0,5		
Splitsko - dalmatinska	0,9		
Istarska	1,8	1,5	1,2
Zagreb	0,7	0,3	0,5
Ukupno:	1,2	1,5	1,3
Gradovi i općine:			
Samobor	1,0	1,8	0,6
Velika Gorica	0,9		
Zaprešić	1,2		
Buje	4,0		
Labin	1,7	1,5	
Novigrad	3,0		
Pula	1,6	1,3	1,2
Umag	3,6		
Kršan	4,4		
Ližnjan (1)		5,9	12,8
Split	1,1	1,0	0,6
Donji Lapac (2)	6,9		
Plitvička Jezera	2,2		
Vrhovine (3)	9,5		2,8
Cres	2,6	4,5	
Crikvenica	3,0	3,3	
Kastav	4,0		
Kraljevica		3,4	
Opatija	2,2		
Rab	3,1	2,8	3,1
Rijeka	2,1	1,9	
Kostrena	2,6		
Matulji		1,1	
Glina	2,4		
Sisak	2,5		
Slavonski Brod	1,2		
Požega	2,6		
Vukovar	1,0		
Zadar	0,4		
Šibenik		1,4	
Bjelovar	1,3		
Daruvar (4)	8,3		
Garešnica	4,5		
Đulovac (5)	7,4		
Karlovac	1,6		
Vojnić	2,3		
Varaždin	1,1		
Kraljevec na Sutli		3,7	
Đurmanec			1,8
Beli Manastir	2,5		
Ukupno:	1,7	1,6	1,0
Gradovi i općine - načelnici:			
Ližnjan			14,21

1) Izabran 1 vijećnik (Stanko Goldin - lista: SDP, SRP, Zeleni)

2) Izabran 1 vijećnik (Dragan Dražić - lista: SRP)

3) Izabran 1 vijećnik (Dragan Hinić - lista: SNS i SRP)

4) Izabrana 2 vijećnika (Ranka Mikelić Varga i Ranko Jeftimija - lista: SRP)

5) Izabran 1 vijećnik (Nikola Bosanac - lista: SRP)

održavaju svake četiri godine i to obično godinu, dvije nakon parlamentarnih izbora. Kao i svaki slobodni izbori, njihov rezultat je rezu-ltanta raznoraznih čimbenika, po-vršinskih i dubinskih, relativnih i apsolutnih, lokalnih, državnih i glo-balnih. Pojednostavljeno i konkre-tno rečeno, lokalni izbori posredno predstavljaju možda i svojevrsnu ocjenu rada stranaka koje su pobijedile na prethodnim parlame-ntarnim izborima jer je period od godinu-dvije dovoljan za analizu re-zultata nečijeg rada i stvaranje odre-đenog mišljenja. Naravno, lokalni ozbori u prvom redu predstavljaju i volju građana na regionalnoj (župa-nijskoj, gradskoj, mjesnoj) razini te su zbog toga ipak specifični u odno-su na parlamentarne. Oni su ujedno i prvi pokazatelj naznaka rezultata budućih parlamentarnih izbora. Na rezultate izbora, osim navedenih stvari, posredno i bez da se o tome i razmišlja, utječe i opća situacija u svijetu jer svi znamo da je danas svijet „globalno selo“.

Prvi put Socijalistička radnička partija nastupa na lokalnim izborima 2001. godine. To je bilo vrijeme gospodarskog uzleta Hrvatske nastalog uslijed otvaranja prema svijetu. Počinju prva veća strana ulaganja (uglavnom u trgovačke centre, stambeno poslovne objekte i u turističku infrastrukturu) što dovodi do otvaranja novih radnih mjesta. Strane banke i poduzeća ulaze u Hrvatsku, otvaraju se i nove životne mogućnosti (povoljniji stambeni krediti i krediti za poticanje potrošnje, raznorazne uslužne i zabavne djelatnosti koje povećavaju osjećaj kvalitete života kod većine ljudi, mogućnost rada s dionicama, ...). Počinje i pojačana stambena izgradnja, prvi put nakon ratnih godina. Ljudi imaju osjećaj da život ide nabolje i da se relativno lako povećava opći standard. To je bio početak uzleta našeg liberalnog kapitalizma.

Iako socijalistička misao u tom vremenu lagane euforije i osjećaja da smo svi mali kapitalisti nije imala prevelike izgleda, ipak se u

javnosti s vremena na vrijeme mogli čuti glasovi istaknutih simpatizera i članova SRP-a, koji su temeljem svog znanja ukazivali na njima poznate zakonitosti libera-lnog kapitalizma periferije - na nekontrolirani rast i širenje u krivim smjerovima koji neminovno dovode do pada, recesije i novog osiromašivanja.

To je bilo i vrijeme kad je SRP, iako malen, bio relativno dobro ustrojen, na čelu sa Stipom Šuvarom, koji je oko sebe okupljao određeni broj kvalitetnih ljudi sposobnih za živi stranački rad.

Stranka je tada nastupila na izborima u deset županija te u 34 grada i općina. Na županijskoj razini dobiveno je 14.317 glasova ili 1,2 posto ukupnog broja glasova ljudi izašlih na izbore u tim županijama. Najbolji rezultat u postotku je bio u Bjelovarsko-bilogorskoj županiji (3,1 posto), a najveći broj glasova je dobiven u Primorsko-goranskoj županiji (2,114).

Na gradskoj i općinskoj razini dobiveno je 7.425 glasova (1,7 po-sto), a najbolji rezultati su bili u Daruvaru gdje su izabrana dva gradska vijećnika SRP-a, dok je u Đulovcu i Donjem Lapcu izabran po jedan vijećnik. U Vrhovinama je također izabran jedan vijećnik u općinskom vijeću, u koaliciji sa Srpskom narodnom strankom.

Rezultati su bili u okvirima ili neznatno bolji nego na parlamentarnim izborima 2000. godine, ali očekivani s obzirom na društveno i gospodarsko stanje koje je naprijed opisano.

Priprema i organizacija slijedećih lokalnih izbora, godine 2005. je bila obilježena smrću dugogodišnjeg člana stranke **Stipe Šuvara**. Za SRP je to bio težak udarac jer se usljed nedostatka jedne poznate i ugledne osobe, kakav je bio Šuvar, dio članstva pasivizirao, a neki su se istaknuti simpatizeri, koji su bili privučeni Šuvarovom skromnošću i dosljednošću te u javnosti prihvaćeni kao istoznačnice za stranku, povukli iz stranačkog života. Na državnoj razini je, dvije godine prije ovih izbora, došlo do promjene

Plakat Gradske organizacije SRP-a Zagreb za lokalne izbore 2005. godine

vlasti, ali se gospodarska situacija nije bitno mijenjala – najkraće rečeno, još uvijek je to vrijeme rasta i povećane potrošnje koji nisu dolazili iz realnih izvora proizvodnje i stvaranja viška vrijednosti, nego iz ulaganja u potrošnju i zaduživanja. SRP je nastupio samo u četiri županije (Zagrebačka, Primorsko-goranska, Istarska i Grad Zagreb) te u trinaest gradova i općina. Dobiveno je 8.070 glasova na županijskoj razini (1,5 posto od ukupnog broja glasova ljudi izašlih na izbore u tim županijama) te 2.530 glasova na općinskoj i gradskoj razini (1,6 posto).

I ovi rezultati su također bili očekivani, s time što je, nažalost, SRP ostao bez ijednog predstavnika u općinskim i gradskim vijećima.

Za razliku od izbora iz 2001. i 2005. godine, lokalni izbori godine 2009. su bili u nešto drukčijem ozračju. Vrijeme je to opće svjetske gospodarske krize, pada stranih ulaganja u Hrvatsku, pada životnog standarda, porasta nezaposlenosti, pojave političko-gospodarskih afera te najave još težih vremena. Sve više se počinju uvažavati mišljenja socijalistički usmjerenih intelektualaca, počinje sve glasnjia kritika ne-

oliberalnog kapitalizma i ovakvog načina vođenja Hrvatske. Dio ljudi vidi izlaz u okretanju leđa strankama uopće, pa se masovno glasa za nezavisne kandidate i za nova lica koja su nažalost uglavnom upravo plod razvoja Hrvatske kakav su nam nametnule stranke od kojih „bježimo“.

Socijalistička radnička partija je i dalje u okvirima djelovanja u koje je sama sebe stavila nakon 2004. godine. Nedovoljno se istupa u javnosti, članstvo se osipa, slabi samofinanciranje stranke te se ne koristi

ipak povoljan društveni trenutak za davanje novih političkih, ekonomskih i socijalnih rješenja. Iako postoji znatan broj ljudi koji su nakon ove krize preispitali svoja uvjerenja i spremni su raditi za opće društveno dobro (a time i za svoj kvalitetniji život), zbog, u manjoj mjeri inertnosti stranke, a u većoj mjeri općeg zasićenja politikom i strankama uopće, novi ljudi ne prilaze značajnije stranci.

Rezultat toga je da je za SRP glasalo 8.296 ljudi (1,3 posto), opet u iste četiri županije kao i 2005. godine. Na općinskoj i gradskoj razini 1.204 glasača, ili jedan posto, svoje su po-vjerenje dali SRP-u.

U općini Ližnjan je kao vijećnik iza-bran zajednički kandidat SDP-a, SRP-a i Zelenih.

Treba naglasiti da se pokušalo i ovaj put stupiti u predizborne koalicije. Negdje je takav stav vjerojatno donio rezultat, npr. u Zagrebačkoj županiji je SRP u koaliciji s Demokratskom strankom žena i Ljevicom Hrvatske osvojio 3.822 glasa (3,0 posto), dok se u Splitu be-zuspješno pokušalo koaliranje s SDP-om. Naglašavamo, bezuspješno, jer s njihove strane nije bilo nikakvog pozitivne reakcije, unatoč

Prethodnim, činilo se obećavajućim, pregovorima. Vjerojatno je od strane SDP-ovaca procijenjeno da bi Socijalistička radnička partija sa svojim promišljanjima i prijedlozima bila prevelik teret čistom pragmatizmu kojim se vode u svom radu.

Što reći nakon iznošenja ovih podataka?

Socijalistička radnička partija Hrvatske ima zapravo jednu stabilnu bazu nepokolebljivih glasača koji čine do jedan posto biračkog tijela u našoj zemlji. Bilo bi dobro da se, aktivnijim djelovanjem, iznošenjem konkretnih ideja koje su jednoznačno usmjerene u cilju političke, ali i ekonomske i socijalne demokracije, dođe do novih simpatizera, koji možda nisu čvrsti glasači nepromjenjivih stavova, ali ih se može privući autentičnoj ljevici.

Potrebno je u našoj zemlji propagirati vrijednosti općeg dobra za koje trebamo težiti da bude i individualno dobro. Treba u današnjem „globalnom selu“ tražiti možda i specifične puteve koji će biti najbolji za Hrvatsku i za naše društvo jer će time vjerojatno to biti najbolje i za nas kao građane Hrvatske. Treba koji put odustati od kratkoročnih „superbrzih“ rješenja koja će kasnije ostaviti „pustoš“. Treba možda i malo sna, a ne samo gole pragme. A početni koraci mogu biti svakome jasni – više poštivanja rada, više poštivanja znanja, više najobičnije ljudske odgovornosti prema svakodnevnim zadacima, više solidarnosti, možda i malo više ljubavi za ovu zemlju u cjelini, za sve njene dijelove, a ne samo za ono usko sebično naše (zapravo „moje“). Možda se koji put tako kratkoročno i izgubi, ali to je jedan konstantan put naprijed. Program Socijalističke radničke partije Hrvatske je puno toga o ovome rekao, i njegovom konkretizacijom, davanjem rješenja za njegove smjernice, njegovim prihvaćanjem od strane građana Hrvatske, postizanjem boljih izbornih rezultata od naprijed navednih, vjerujemo da bi puno toga u našem društvu krenulo naprijed.

profit jedina svetinja, ne može ponuditi odgovore na sve teža ekonomska, društvena, ekološka, jednom riječju egzistencijalna pitanja, te mora biti zamijenjen pravednijim, humanijim i odgovornijim društvenim uređenjem, socijalizmom 21. stoljeća.

Knjiga Antifašistički Split: ratna kronika 1941.-1945.

Piše: Branko Tan

Knjiga „Antifašistički Split: ratna kronika 1941.-1945.“, koju je izdala Udruga antifašista i antifašističkih boraca predstavljena je krajem listopada u Splitu, a na njenoj promociji bili su, uz glavnog urednika **Marina Kuzmića**, još i **Ivo Goldstein**, **Damir Pilić** te ratni veterani **Andro Gabelić**. Moderator je bio **Ante Adorić**, predsjednik UAB-a.

Osim čestitki i srdačnih pozdrava povodom promocije ovakvog djela, drugovima u UAB-u, možemo samo još uputiti i apel za što jačom izdavačkom djelatnosti u budućnosti jer nam sadašnjost nažalost zorno pokazuje koliko nam (i uz kakve posljedice!) doista manjka, izgovorene i pisane riječi, svjedočenja u obrani povijesne istine, antifašističkih tekovina i demokracije u pravom smislu te riječi.

Otvoreno pismo Filipa Hameršaka Atentat na hrvatsku znanost u tri čina

Ovo otvoreno pismo objavio je 25. listopada 2010. web portal H-alter te ga prenosimo u cjelosti

Poštovana čitateljice ili poštovani čitatelju, ovo vam otvoreno pismo pišem kao prilično običan hrvatski građanin, koji u znanosti radi od 2001. Moje reference lako možete provjeriti na internetu. Budući da - za razliku od mnogih među nama - zasad nisam egzistencijalno ugrožen, imam mogućnost skrenuti vam pozornost na jedno pitanje o kojemu ovisi budućnost svih nas.

Naime, Ministarstvo znanosti u tajnosti je i bez obrazloženja pripremlilo nacrt tri nova zakona o znanosti i visokom obrazovanju. Budući da je za prethodnu javnu raspravu pritom predviđeno svega 13 radnih dana (do 1. studenoga ove godine), preostalo vrijeme, a ni raspoloživi prostor ne dopuštaju mi razložitije govoriti o njihovim dobrim stranama, niti o pojedinim člancima. Znajući da imate dovoljno svojih briga, molim Vas samo da ovaj tekst pročitate do kraja - dalje neka Vas vode vlastiti razbor i savjest! Onima koji bi mogli pomisliti da sam - poput mnogih korisnika državnih jaslji - samo razmažen, mogu odmah reći da ću cijeli svoj radni vijek de iure ili de facto provesti zaposlen na određeno vrijeme, i da se protiv toga nimalo ne bunim. Jedina mi je želja da pravila igre budu jasna, poštena i što stalnija, i da mi omogućuju opstanak u rodnoj zemlji.

1. U pogledu hrvatskih sveučilišta, drže i veći pravni stručnjaci od mene, nacrt novih zakona izravno je protuustavan - nasuprot zajamčenoj autonomiji, osnivaju se sveučilišna vijeća, putem kojih će članovi-neznanstvenici, imenovani od Vlade RH, prema odozgo dobivenim uputama moći uvjetovati većinu ključnih odluka. U skladu s tim, rektorima su, kao njihovoj glavnoj transmisiji, dodijeljene gotovo diktatorske ovlasti, a važna uloga dekana, čelnika pojedinih sveučilišnih sastavnica (fakulteta) potpuno je marginalizirana. Na takav način izvršna se vlast u rad sveučilišta nije mijesala niti u socijalizmu! Unatoč ustavno zajamčenoj slobodi znanstvenoga stvaralaštva, preko upravnih vijeća i drugih mehanizama na sličan se način državnoj politici želi podvrgnuti sve znanstvene institute, a u Nacionalnom vijeću za znanost i visoko obrazovanje - zaduženom za opću strategiju znanstvenih prioriteta - po novom bi također odlučnu riječ imali ministri, pa i sam predsjednik Vlade. Tvrdi se da je cilj spriječiti korupciju, no za suzbijanje kriminala - ako ga ima - nadležni su policija i državno odvjetništvo, a ne visoki dužnosnici (još stara mudrost kaže da se lopovima banke ne povjeravaju).

2. Unatoč ustavno propisanoj skrbi za znanstvena dobra kao za duhovne narodne vrednote, znanstvena djelatnost na nečuvani se način kani izručiti tržišnim principima.

Osim što je udio sredstava ministarstva znanosti, odnosno državnoga proračuna, u financijama pojedinih instituta zakonskim nacrtom ograničen na 60, odnosno 80 posto, nestale su sve odredbe koje su njihove samostalne prihode ograničavale očuvanjem neovisnosti, dostojanstva i osnovnih zadaća znanstvene djelatnosti, kao i odredbe o uvažavanju i poticanju nacionalnih sadržaja. Takvim rješenjima znanstveni se djelatnici umjesto na rad za opće dobro upućuju na svojevrstu intelektualnu prostituciju, teško spojivu s temeljnim načelima znanstvene objektivnosti i humanizma. Tko plaća neko istraživanje u društvenim i humanističkim znanostima često želi odrediti i sam rezultat! Prirodne, biomedicinske i tehničke znanosti na tu su vrstu pritiska otpornije, no interes financijera u njih se nerijetko odražava u poslovnoj tajni i patentima - zašto bi netko čija zarada počiva na fosilnim gorivima prije vremena pristao da ih zamijene čistiji, obnovljivi izvori energije? Bez daljnega, veza s ekonomijom može biti blagotvorna za poticanje i primjenu mnogih znanstvenih dosega, no za to je potrebno tržište veće i slobodnije od hrvatskoga, u kojemu su mnoga „gospodarska čuda“ ionako zasnovana na sumnjivim posezanjima u državni proračun. Kažu da je kriza i da nema novca, no od ukupno 143 milijarde proračunskih kuna za redovnu će se djelatnost svih instituta u 2010. izdvojiti 326 milijuna kuna (svega 0,23 posto!), a za tzv. mirovne misije čak 333. Društveni i humanistički instituti, za čijim znanstvenim radom nema znatnije tržišne potražnje, no koji jedini mogu pridonijeti stručnom upravljanju kompleksnim sustavima poput države i društva te usmjeravanju opće kvalitete života, u toj masi sudjeluju s popriličnim udjelom, što i uz najoprezniju projekciju znači da će se na njima uštedjeti tek 20 do 40 milijuna kuna - malo za cijelo društvo, no presudno za njihovu djelatnost! Kao u pričici o kovaču čija je škrtost na čavlima za potkiivanje dovela do propasti cijeloga kraljevstva, budući da je konj tijekom bitke zbacio vojskovođu.

3. Najvažnije od svega, predloženi paket tako drastičnih promjena ne može se opravdati pretpristupnim pregovorima s Europskom Unijom, budući da su dotična poglavlja već zaključena - čak i Europa zadovoljna je postojećim zakonom, donesenim ne tako davne 2003. Umjesto da poradi na boljoj primjeni trenutačnih propisa, čini se da je Ministarstvu lakše svako malo sve bezobzirno pretumbati, tako da se mutna voda nikada ne razbistri - tko zna hoće li za pet, deset, ili petnaest godina ostati itko da se sjeti kako je i ovaj pokušaj bio samo još jedna u nizu pogrešaka?

Kako bilo, ne pozivam nikoga na ulice, još manje na prikupljanje potpisa za neki novi referendum. Ipak, ako ste i Vi jedna ili jedan od onih koji drže da nije sve na prodaju, kratka poruka na adresu javnaraspava@mzos.hr mogla bi imati učinka. Neke barem vide da nas još ima!

Reagiranja

„Socijalizam danas“ daje otvoreni prostor za pisma, kritičke osvrte i komentare političkih događaja, kako članovima SRP-a tako i svim drugim čitateljima. Stavovi i mišljenja iznesena u rubrici „reagiranja“ ne odražavaju nužno službene stavove SRP-a. Uredništvo zadržava pravo kraćenja i opreme teksta.

Komentar Korupcija – što je to?

Piše: Ante Veić

Borba protiv korupcije kod nas i u Evropi svakim se danom sve više rasplamsava, pa je, kao što čitamo, gledamo na televiziji i slušamo na radiju i drugdje, postala glavnim uvjetom ulaska Hrvatske u EU.

Ne mogu se načuditi obrazovanim ljudima uopće, a posebno onima koji rade u sredstvima javnog informiranja, koji se zdušno zalažu da uvjere čitatelje i slušatelje da je tu „borbu“ u kapitalističkom društvenom uređanju moguće dovesti do pobjede, tj. do iskorjenjivanja korupcije iz ljudskog društva.

Tvrdim, i želio bih uvjeriti svakoga, da je to sizifov posao iliti borba protiv vjetrenjača, a da je vrlo perfidno i smišljeno potiču ideolozi liberalnog kapitalizma kako bi naveli ljude da se bave perifernim problemima da bi ih se

odvratilo od onih bitnih klasnih interesa. A ti se klasni interesi i odnosi, kod nas na primjer, kristalno jasno ogledaju u izra-bljivačkom sistemu u kojemu je moguće da netko može legalno i legitimno, tj. zakonito primati mjesečno 183.000 kuna (**Mu-drinić**), dok u isto vrijeme tisuće i tisuće drugih članova tog istog „divnog“ društva mjesecima rade, a ne primaju ni jednu jedinu kunu! Plaća dotičnog gospodina bi se mogla podijeliti na devedeset onih „sretnih“ koji zarađuju cca dvije tisuće kuna mjesečno, a on je čisti siromašak u usporedbi s još bogatijima koji su bogatstvo stekli na sumnjiv i nemoralan način.

Dakle, korupcija je zavodjenje, podmićivanje, pokvarenost, potkupljivost, recimo ministara, zastupnika, činovnika, novinara i drugih i kao takva je već u Rimskom pravu inkriminirana, tj. propisana kao krivično djelo. I kroz sva stoljeća pa sve do naših dana, ne samo što nije pobijeđena ili barem ograničena, nego se je kao nevidljiva i neuhvatljiva širila kuglom zemaljskom i ušla u sve pore ljudskog bivstvovanja.

I dok bi se protiv podmićivanja kao sredstva korupcije još moglo nešto postići kada bi se zakonskim odredbama obavezalo građane da evidentiraju i na određeno mjesto

dostavljaju svaki slučaj davanja i primanja novčanih ili drugih vrijednosti, moglo bi se s malo više dobre volje utvrditi podudaraju li se podaci onih koji su dali s onima koji su primili i koju vrijednost.

Ali kako je, i jeli opće moguće, boriti se protivu pokvarenosti, zavodjenja i potkupljivosti u sistemu u kojemu je moguće, normalno i zakonito da netko slobodno raspolaže svojim kapitalom i da nikome nije dužan polagati račune s kolikom bogatstvom raspolaže i kako je do njega došao?

Ogovor na ovo pitanje želio bih dobiti od zagovotnika „borbe“ protiv korupcije u uvjetima liberalnog kapitalizma, jer je on kao sistem zasnovan i temeljen na pokvarenosti svake vrste.

Radi jasnoće, za one koji nisu najbolje upućeni u ovu problematiku, navesti ću još da su najosjetljivija mjesta koja su na udaru mita i korupcije: prosvjeta, zdravstvo, sudstvo, osiguravajuća društva, unutarnji i vanjski promet robom, carina i druga državna upravna tijela itd.

U prosvjeti se mito daje za bolje ocijene, upis u odgovarajuću školu ili fakultet; u zdravstvu za brži dolazak do liječnika specijaliste, mjesto u bolnici ili bolju ocjenu invaliditeta; u sudstvu za oslobađajuću presudu ili blažu kaznu; kod osiguravajućih kuća radi naplate nepostojeće štete; u unutarnjem i vanjskom prometu robe, putem provizija; kod urbanizma za prenamjenu zemljišta od negrađevinskih u građevna; kod organa državne uprave, naročito kada o tome odlučuje pojedinac je rabota pretakanja iz državnog u privatno itd.

Na kraju treba podvući da je korupcija hobotnica sa stotinama krakova, koji se pojedinačno odsiječeni regeneriraju, i živi sve dok joj se ne odsječe glava.

Poziv na suradnju

Poštovani drugovi, dragi čitatelji!

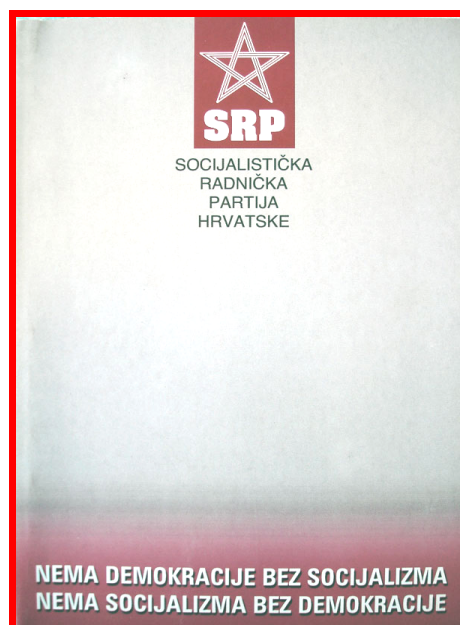
Ovim putem Socijalistička radnička partija Hrvatske Vas poziva da svojim autorskim člancima, komentarima, informacijama, donacijama ili na bilo koji drugi način sudjelujete u pisanju našeg lista „Socijalizam danas“ i pomognete njegovo redovito izdavanje, a u interesu promicanja socijalističke ideje te informiranja SRP-ovih članova, simpatizera i šire javnosti o ljevici u Hrvatskoj.

Svoje materijale šaljite na adresu: Socijalistička radnička partija Hrvatske, Pavla Hatza 14, 10000 Zagreb ili na e-mail: srp@srp.hr. Imate li kakvih pitanja ili sugestija, slobodno nam se obratite s punim povjerenjem.

Unaprijed zahvaljujemo!

Socijalizamdanas

Uredništvo zadržava pravo kraćenja i opreme tekstova

Socijalistička perspektiva postaje i više nego izvjesna u času kada postojeći društveni odnosi postaju okov za neslućeno porasle proizvodne snage. Upoznajte se s političkim stavovima i opredjeljenjima Socijalističke radničke partije Hrvatske.

Nazovite i naručite tiskano izdanje našeg **Programa i Statuta**.

Ako želite primati elektronsko izdanje glasila **Socijalizam**danas, pošaljite upit na srp@srp.hr

Socijalistička radnička partija Hrvatske

Partija promjena!

Pristupnicu pošaljite poštom na adresu:

Socijalistička radnička partija Hrvatske, Pavla Hatza 14, 10000 Zagreb

ili nas kontaktirajte telefonom: + 385 (0)1 48 35 340 e-mailom: srp@srp.hr

Ako ne želite biti član, a svejedno biste htjeli pomoći, slobodno nas kontaktirajte i pridružite se mreži naših volontera!

Informirajte se! Sudjelujte! Dajte svoj doprinos!

Posjetite nas na web-u: www.srp.hr

ili kontaktirajte SRP u svojoj regiji (kontakt podaci na poleđini lista)

Pridružite nam se za bolje sutra!

Socijalistička radnička partija Hrvatske

PRISTUPNICA

Ogranak

Ime i prezime

JMBG

Godina rođenja

Zanimanje

Adresa

Broj telefona i faksa

E - mail adresa

Datum

Potpis

Naslovnica listopadskog broja: Logo izrađen za 13-tu obljetnicu Socijalističke radničke partije Hrvatske koja je osnovana 25. listopada 1997. godine u Zagrebu.

Kontakti

Socijalistička radnička partija Hrvatske

Pavla Hatza 14, 10000 Zagreb

Tel: + 385 (0)1 48 35 340

Ivan Plješa, predsjednik

Stjepan Šafran, tajnik

Regionalna organizacija SRP-a Zagrebačko-zagorska

Kralja Tvrtka 13, 10430 Samobor

GSM: + 385 (0)98 380 762

Milan Vasiljević, predsjednik

Regionalna organizacija SRP-a Slavonsko-posavska

Kralja Petra IV. 6, 35000 Slavonski brod

GSM: + 385 (0)91 895 1099

Josip Andrić, predsjednik

Regionalna organizacija SRP-a Banijsko-moslavačka

Stjepana i Antuna Radića 31, 44000 Sisak

Tel: + 385 (0)44 531 577

Joso Lončarić, predsjednik

Regionalna organizacija SRP-a za Dalmaciju

Kralja Zvonimira 35, 21000 Split

Tel: + 385 (0)21 482 934

Ranko Adorić, predsjednik

Regionalna organizacija SRP-a za Istru

Istarska 5, 52100 Pula

Tel: + 385 (0)52 219 036

Vladimir Kapuralin, predsjednik

Regionalna organizacija SRP-a Primorsko-goranska

Blaža Polića 3, 51000 Rijeka

GSM: + 385 (0)91 12 03 975

Dalibor Vidović, predsjednik

SRP Grad Zagreb

Pavla Hatza 14, 10000 Zagreb

Tel: + 385 (0)1 48 35 340

Zvezdana Lazar, predsjednica

